

1. Souborná vydání Rousseauových spisů

1. 1. Souborná vydání

Rousseau, Jean-Jacques: *Correspondance complète*, ed. R. A. Leigh, Genève – Banbury 1965–1989, 50 svazků.

Rousseau, Jean-Jacques: *Œuvres complètes*, I–V, ed. R. Gagnebin – M. Raymond, Paris 1959–1995:

I. *Les Confessions. Autres textes autobiographiques*, ed. B. Gagnebin – M. Raymond – R. Osmont, Paris 1959.

II. *La Nouvelle Héloïse. Théâtre. Poésies. Essais littéraires*, ed. B. Gagnebin – M. Raymond – H. Coulet – B. Guyon – J. Scherer, Paris 1961.

III. *Du contrat social. Ecrits politiques*, ed. B. Gagnebin – M. Raymond – F. Bouchardy – J. Starobinski – R. Derathé – S. Stelling-Michaud – J.-D. Candaux – J. Fabre, Paris 1964.

IV. *Emile. Education – Morale – Politique*, ed. B. Gagnebin – M. Raymond – J. S. Spink – C. Wirz – P. Burgelin – H. Gouhier – R. de Vilorin, Paris 1969.

V. *Ecrits sur la musique, la langue et le théâtre*, ed. B. Gagnebin – M. Raymond – H. Coulet – C. Guyot – J. Scherer, Paris 1995.

Rousseau, Jean-Jacques: *Œuvres complètes*, I–III, ed. M. Aunay, Paris 1967–1971.

1. 2. Ostatní vydání Rousseauových spisů

Rousseau, Jean-Jacques: *Affaires de Corse*, ed. C. Litwin – J. Swenson, Paris 2018.

Rousseau, Jean-Jacques: *Discours sur l'économie politique*, ed. B. Bernardi, Paris 2002.

Rousseau, Jean-Jacques: *Discours sur l'économie politique et autres textes*, ed. B. Negroni, Paris 1990.

Rousseau, Jean-Jacques: *Discours sur l'origine et les fondements de l'inégalité parmi les hommes*, ed. B. Bachofen – B. Bernardi, Paris 2008.

- Rousseau, Jean-Jacques: *Du Contrat social*, ed. B. Bernardi, Paris 2001.
- Rousseau, Jean-Jacques: *Du contrat social ou Essai sur la forme de la République (Manuscrit de Genève)*, ed. B. Bachofen – B. Bernardi – G. Olivo, Paris 2012.
- Rousseau, Jean-Jacques: *Institutions chimiques*, ed. B. Bensaudet-Vincent – B. Bernardi, Paris 1999.
- Rousseau, Jean-Jacques: *Lettres philosophiques*, ed. H. Gouhier, Paris 1974.
- Rousseau, Jean-Jacques: *Œuvres politiques*, ed. J. Roussel, Paris 1989.
- Rousseau, Jean-Jacques: *Principes du droit de la guerre. Ecrits sur la paix perpétuelle*, ed. B. Bachofen – B. Bernardi – G. Silvestrini – C. Spector, Paris 2008.
- Rousseau, Jean-Jacques: *The Political Writings*, I–II, ed. C. E. Vaughan, Cambridge 1915 (2. vyd. 1962; text francouzsky, poznámky a komentář v angličtině).
- Religion, liberté, justice. Sur les Lettres écrites de la montagne de J.-J. Rousseau*, ed. B. Bernardi – F. Guénard – G. Silvestrini, Paris 2005.

2. Rousseauova díla v češtině

- Jean-Jacques Rousseau a jeho pedagogický odkaz. Výbor z pedagogického díla*, ed. J. Cach, přel. M. Holická – J. Holický – J. Kyrášek, Praha 1967.
- Rousseau, Jean-Jacques: *Dopis d'Alembertovi*, přel. Z. Bartoš, Praha 2008.
- Rousseau, Jean-Jacques: *Dumy samotářského chodce*, přel. K. Šafář, 2. vyd., Praha 1962.
- Rousseau, Jean-Jacques: *Emil čili O výchování*, I–II, přel. R. Brejcha – J. Novák – M. Svoboda, Praha 1910–1911.
- Rousseau, Jean-Jacques: *Emil čili O výchování*, přel. A. Krezar, 3. vyd., Olomouc 1926.
- Rousseau, Jean-Jacques: *Esej o původu jazyků*, přel. M. Pokorný, Praha 2011.
- Rousseau, Jean-Jacques: *Nová Heloisa*, přel. A. Tvrdek, Praha 1912.
- Rousseau, Jean-Jacques: *O původu nerovnosti mezi lidmi*, přel. H. Taillet-Sedláčková, Praha 1949.
- Rousseau, Jean-Jacques: *O smlouvě společenské čili o základech politického práva*, přel. F. Šelepa, Praha 1911.
- Rousseau, Jean-Jacques: *O společenské smlouvě aneb o zásadách státního práva*, přel. J. Veselá, Praha 1949 (přetištěno Dobrá Voda 2002).
- Rousseau, Jean-Jacques: *Rozprava o nerovnosti. O společenské smlouvě*, přel. H. Fořtová, Praha 2022.
- Rousseau, Jean-Jacques: *Rozprava o politické ekonomii*, přel. V. Zamarovský – P. Stránský, Praha 1956.

- Rousseau, Jean-Jacques: *Rozpravy*, přel. E. Blažková – J. Veselý – V. Zamarovský, 2. vyd., Praha 1989.
- Rousseau, Jean-Jacques: *Smlouva společenská, základy práva politického*, přel. K. Adámek, Roudnice 1871.
- Rousseau, Jean-Jacques: *Sny samotářského chodce*, přel. E. Berková, Praha 2002.
- Rousseau, Jean-Jacques: *Úvahy o polské vládě a o její zamýšlené reformě*, přel. H. Fořtová, Praha 2019.
- Rousseau, Jean-Jacques: *Vyznání*, přel. J. Staněk, Praha 1910–1911.
- Rousseau, Jean-Jacques: *Vyznání*, I–II, přel. K. S. Sokol, Praha 1929.
- Rousseau, Jean-Jacques: *Vyznání*, přel. L. Kult, 2. vyd., Praha 2017.

3. Sekundární literatura

3.1. Interpretace Rousseauovy politické teorie ve vztahu k Návrhu korsické ústavy

- Ettori, Fernand: *Jean-Jacques Rousseau et la constitution de Corse. La tentation du législateur*, Aix – Marseille 1976.
- Foisneau, Luc (ed.): *Rousseau et les républicanismes modernes*, Les études philosophiques 4, Paris 2007.
- Hatzenberger, Antoine: *Rousseau et l'utopie. De l'Etat insulaire aux cosmotopies*, Paris 2012 (kap. VI „L'Isle de Corse“).
- Chotaš, Jiří: Rousseauův Návrh ústavy pro Korsiku a Úvahy o polské vládě, in: *Jean-Jacques Rousseau. 230 let od úmrtí*, ed. M. Loužek, Praha 2008, s. 95–106.
- Maheux, Pierre-Olivier: *Un philosophe au service d'un peuple. Rousseau et son Projet de constitution pour la Corse*, Québec 2013.
- Touchefeu, Yves: *L'Antiquité et le christianisme dans la pensée de J.-J. Rousseau*, Oxford 1999.

3.2. Literatura vztahující se ke Korsice 18. století

- Arrighi, Jean-Marie – Jehasse, Olivier: *Histoire de la Corse et des Corses*, Paris 2008.
- Beretti, Francis: *Pascal Paoli et l'image de la Corse au dix-huitième siècle. Le témoignage des voyageurs britanniques*, SVEC 253, 1988.
- Buresi, Dominique: *Guerres et révolutions en Corse au XVIIIe siècle*, Paris 2006.
- Carrington, Dorothy (ed.): *La constitution de Pascal Paoli, 1755*, Ajaccio 1996.
- Dal Paso, Fabrizio: *Il Mediterraneo dei Lumi. Corsica e democrazia nella stagione delle rivoluzioni*, Napoli – Rome 2006.
- Graziani, Antoine-Marie (ed.): *Histoire de la Corse. Des origines à la veille des Révolutions, Occupations et adaptation*, Ajaccio 2013.

- Graziani, Antoine-Marie: *Histoire de Gênes*, Paris, 2009.
- Graziani, Antoine-Marie: *La violence dans les campagnes corses*, Ajaccio 2011.
- Graziani, Antoine-Marie: *Pascal Paoli*, Paris 2004.
- Hall, Thadd E.: *France and the Eighteenth-Century Corsican Question*, New York 1971.
- Jeoffreoy-Faggianelli, Pierrette: *L'image de la Corse dans la littérature romantique française. Le mythe corse*, Paris 1984.
- Rovère, Ange: *Matthieu Buttafoco (1731–1806). Un homme dans le Siècle des Révolutions*, Ajaccio 2015.
- Serpentini, Antoine-Laurent (ed.): *Dictionnaire historique de la Corse*, Ajaccio 2006.

4. Další citovaná literatura

- Aristotelés: *Politika*, přel. A. Kříž, Praha 1999.
- Bernardi, Bruno: *La Fabrique des concepts. La recherche sur l'invention conceptuelle chez Rousseau*, Paris 2006.
- Bernardi, Bruno: Une commande qui „transporte l'âme“. La correspondance entre Buttafoco et Rousseau (automne 1764), in: J.-J. Rousseau: *Affaires de Corse*, ed. C. Litwin – J. Swenson, s. 177–193.
- Cranston, Maurice: *The Noble Savage. Jean-Jacques Rousseau: 1754–1762*, Chicago 1991.
- Cranston, Maurice: *The Solitary Self. Jean-Jacques Rousseau in Exile and Adversity*, Chicago – London 1997.
- Crétois, Pierre: Rousseau ou l'antimercantilisme, in: J.-J. Rousseau: *Affaires de Corse*, ed. C. Litwin – J. Swenson, s. 317–331.
- Diderot, Denis: *Œuvres politique*, ed. P. Vernière, Paris 2018.
- Graziani, Antoine-Marie: Quand les Corses sollicitent Rousseau. Notes sur un contexte historique révolutionnaire, in: J.-J. Rousseau: *Affaires de Corse*, ed. C. Litwin – J. Swenson, s. 145–159.
- Haskins Gonthier, Ursula: *Montesquieu and England. Enlightened Exchanges, 1689–1755*, London 2010.
- Hantzenberger, Antoine: L'écho des révolutions corses au milieu du XVIIIe siècle, in: J.-J. Rousseau: *Affaires de Corse*, ed. C. Litwin – J. Swenson, s. 161–176.
- Champy, Flora: *L'Antiquité politique de Jean-Jacques Rousseau. Entre exemples et modèles*, Paris 2022.
- Jinek, Jakub: *Obec a politično v Aristotelově myšlení*, Praha 2017.
- Larrère, Catherine: Jean-Jacques Rousseau, in: *Dictionnaire de philosophie politique*, ed. P. Raynaud – S. Rials, Paris 2003, s. 687–696.
- Manent, Pierre: Rousseau, critique du libéralisme, in: *Histoire intellectuelle du libéralisme. Dix leçons*, Paris 2012, s. 143–172.

- Montesquieu: *O duchu zákonů*, I–II, přel. H. Fořtová, Praha 2010–2015.
- Montesquieu: *Œuvres complètes*, I. *Notes sur l'Angleterre*, ed. R. Caillois, Paris 1949, s. 875–884.
- Rousseau, Jean-Jacques: Discours sur l'économie politique, in: *Œuvres complètes*, III. *Du contrat social. Ecrits politiques*, ed. B. Gagnebin – M. Raymond – R. Derathé, Paris 1964, s. 241–280.
- Rousseau, Jean-Jacques: Fragments politiques, in: *Œuvres complètes*, III. *Du contrat social. Ecrits politiques*, ed. B. Gagnebin – M. Raymond – R. Derathé, Paris 1964, s. 473–562.
- Rousseau, Jean-Jacques: Lettres écrites de la montagne, in: *Œuvres complètes*, III. *Du contrat social. Ecrits politiques*, ed. B. Gagnebin – M. Raymond – J.-D. Candaux, Paris 1964, s. 685–900.
- Rousseau, Jean-Jacques: Projet de constitution pour la Corse, in: *Œuvres complètes*, III. *Du contrat social. Ecrits politiques*, ed. B. Gagnebin – M. Raymond – S. Stelling-Michaud, Paris 1964, s. 901–952.
- Rousseau, Jean-Jacques: Rousseau juge de Jean-Jacques, in: *Œuvres complètes*, I. *Les Confessions. Autres textes autobiographiques*, ed. B. Gagnebin – M. Raymond – R. Osmont, Paris 1959, s. 667–992.
- Rousseau, Jean-Jacques: *The Plan for Perpetual Peace, On the Government of Poland, and Other Writings on History and Politics*, ed. C. Kelly, The Collected Writings of Rousseau 11, Hanover and London 2011.
- Shklar, Judith: *Men and Citizens. A Study of Rousseau's Social Theory*, Cambridge 1969.
- Shklar, Judith: *Rousseau's Images of Authority (Especially in La Nouvelle Héloïse)*, in: *The Cambridge Companion to Rousseau*, ed. P. Riley, Cambridge 2001, s. 154–192.
- Spector, Céline: Rousseau et la critique de l'économie politique, in: N. Bensaud-Vincente – B. Bernardi: *Rousseau et les sciences*, Paris 2003, s. 237–256.
- Trousseau, Raymond – Eigeldinger, Frédéric, S.: *Dictionnaire Rousseau*, Paris 2006.

5. Elektronické zdroje

- Le Grand Robert de la langue française*, version électronique, <https://grandrobert.lerobert.com/robert.asp>.
- Volpilhac-Augier, Catherine (ed.): *Dictionnaire Montesquieu* [en ligne], <http://dictionnaire-montesquieu.ens-lyon.fr>.